

Cirkulärnr: 2000:66
Diariernr: 2000/1531
Handläggare: Ylva Winberg
Karin Skilje
Sektion/Enhet: Skosektionen
Finanssektionen
Datum: 2000-06-05
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Barn och utbildning
Rubrik: Maxtaxa och allmän förskola m.m.
Bilagor: Beräknad ekonomisk ersättning från staten till kommunerna

Skol- o Finanssektionerna
Ylva Winberg
Karin Skilje, EJ

2000-06-05

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Barn och utbildning

Maxtaxa och allmän förskola m.m.

Regeringen överlämnade den 30 maj 2000 propositionen *Maxtaxa och allmän förskola m.m.* (1999/2000:129) till riksdagen.

Förslaget innebär ett stegvis införande av maxtaxa, allmän förskola samt rätt för arbetslösa och föräldraledigas barn enligt följande:

- Rätt till förskoleverksamhet minst 3 tim/dag för arbetslösa barn införs från den 1 juli 2001
- Rätt till förskoleverksamhet minst 3 tim/dag för barn till föräldralediga med yngre syskon införs från den 1 januari 2002
- En avgiftsfri allmän förskola om minst 525 tim/år för fyra- och femåringar införs från den 1 januari 2003.

Det skall vara en skyldighet för kommunen att erbjuda plats men frivilligt för barnen att delta.

- En frivillig maxtaxa införs från den 1 januari 2002.
Högsta avgift i förskolan ska vara:
 - Barn nr 1: 3% av inkomsten – dock högst 1 140 kr/mån
 - Barn nr 2: 2% av inkomsten – dock högst 760 kr/mån
 - Barn nr 3: 1% av inkomsten – dock högst 380 kr/mån
 - Barn nr 4: ingen avgift

Högsta avgift i skolbarnsomsorgen (fritidshem/familjedaghem) ska vara:

- Barn nr 1: 2% av inkomsten – dock högst 760 kr/mån
- Barn nr 2: 1% av inkomsten – dock högst 380 kr/mån
- Barn nr 3: 1% av inkomsten – dock högst 380 kr/mån
- Barn nr 4: ingen avgift

I de kommuner som väljer att tillämpa maxtaxa ska denna omfatta såväl kommunalt som enskilt driven verksamhet.

Ekonomisk kompensation till kommunerna

Kommunerna ska kompenseras för det intäktsbortfall som maxtaxan innebär.

Beräkningarna utgår från de barn som är inskrivna idag. Någon eventuell ökning av antalet barn på grund av reformen, samt den eventuellt utökade tillsynstid som kan bli fallet när de tidsrelaterade taxorna försvinner, har inte beaktats i dessa beräkningar.

Kommunförbundet tillstyrkte arbetsgruppens tidigare förslag, under förutsättning att staten redan vid införandet kompenserar kommunerna för den ökade efterfrågan som följer av de så kallade dynamiska effekterna och att varje kommun, inledningsvis, kompenseras med det faktiska avgiftsbortfallet.

Ersättningen för den allmänna förskolan och arbetslösas och föräldraledigas barn ges genom en ökning av det generella statsbidraget.

Medel har beräknats utifrån kostnaden för en deltidsp plats, 30 000 kr per barn och år.

Eftersom maxtaxan införs före den allmänna förskolan kommer en mindre sänkning av avgifterna för redan inskrivna barn att behöva göras.

Statsbidraget till maxtaxan införs den 1 januari 2002 och ska rekvireras från Skolverket. Vissa övergångsregler ska gälla.

Kommunförbundet har gjort en preliminär beräkning av ersättningarna till kommunerna för reformens olika delar (helårseffekt). Detta ger en mycket preliminär uppfattning om vilken ersättning som kommunerna kommer att få med samtliga delar av reformen utbyggda. Se bilaga 1.

Införande av ersättningssystemet för maxtaxan

Regeringen föreslår att ersättningssystemet för maxtaxan skall införas successivt från och med år 2002 under en period av två år. Övergångsperioden skall utformas så att kommunernas intäktsminskning begränsas till 100 kr per invånare år 2002 samt 300 kr per invånare år 2003. Samma begränsning skall gälla för de kommuner som får ökade intäkter genom den föreslagna modellen.

Ett särskilt statsbidrag på 500 miljoner

De kommuner som väljer att införa maxtaxan kommer att få dela på ett särskilt bidrag på 500 miljoner kronor till kvalitetshöjande åtgärder i samtliga verksamhetsformer i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Genom att summan i princip är densamma för varje år kan kommunen göra en mer långsiktig planering av medlen.

Regeringen framhåller att medlen i första hand bör användas för att säkerställa och öka kvalitén i verksamheterna genom en ökning av personaltätheten i barngrupperna.

Det är kommunerna som ansvarar för den reguljära fortbildningen av personalen i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Regeringen anser dock att bidraget även bör kunna användas för kompetenshöjning riktad till förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare som arbetar i dessa verksamheter.

Det ankommer på regeringen att meddela närmare föreskrifter om statsbidraget.

Medlen ska rekvireras från Skolverket. Kommunen ska vid rekvisition av medlen uppge för vilka ändamål medlen är avsedda i den enskilda kommunen.

Enligt regeringens bedömning är det Skolverket som bör vara ansvarig myndighet för uppföljningen av hela reformen. Uppföljningen av de samlade ekonomiska effekterna för kommunerna får utvisa om det föreligger skäl för regeringen att återkomma i frågan om den ekonomiska kompensationen till kommunerna.

Propositionen finns i sin helhet att hämta på regeringens hemsida www.regeringen.se

Riksdagen kommer att behandla propositionen under hösten.

För ytterligare upplysningar svarar Ylva Winberg, skolsektionen, tfn 08-772 43 26 och Karin Skilje, finanssektionen, tfn 08-772 41 12.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Skolsektionen

Louise Fernstedt

Ylva Winberg

Karin Skilje
Finanssektionen

Bilagor

Bilaga 1: Beräknad ekonomisk ersättning från staten till kommunerna...